

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง การจัดการเรือแม่ของผู้ประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม และสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการเรือแม่ ของผู้ประกอบการเรือแม่ และเพื่อศึกษาปัญหาด้านต่างๆ ในการจัดการเรือแม่

การศึกษาในครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการออกแบบสอบถามผู้ประกอบการเรือแม่ ในเขตจังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม และสมุทรปราการ จำนวนทั้งสิ้น 17 ราย ซึ่งมีจำนวนเรือแม่ทั้งสิ้น 39 ลำ วิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

ผลการศึกษาการจัดการเรือแม่ พบว่าผู้ประกอบการในธุรกิจนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41-50 ปี มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จดทะเบียนในรูปบริษัทจำกัด มีประสบการณ์ และระยะเวลาที่ดำเนินธุรกิจเรือแม่มาประมาณ 6-10 ปี ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของเรือแม่จำนวน 2 ลำ เป็นและมีขนาดระวางบรรทุก 1,200-1,500 ตัน

ด้านการจัดการ พบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจเรือแม่เพราะจำเป็นต้องมีเรือแม่เพื่อบรรทุกสินค้าส่วนตัวของตัวเอง มีแผนกลยุทธ์ตามสถานการณ์เป็นหลัก มีโครงสร้างองค์การแบบเป็นทางการ มีขั้นตอนการทำงานชัดเจนทุกแผนก มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ และมีการให้ผลประโยชน์ในรูปแบบเงินและอื่นๆแก่พนักงานนอกเหนือจากเงินเดือน

ด้านบัญชีและการเงิน พบว่าธุรกิจเรือแม่ทั้งหมด มีระบบการบันทึกข้อมูลทางบัญชีของกิจการ มีการจัดทำบัญชีงบกำไรขาดทุน งบรายรับ-รายจ่าย ส่วนใหญ่ไม่มีการจัดทำงบกระแสเงินสด และมีเงินทุนหมุนเวียนที่ใช้ในธุรกิจต่อเดือนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 6-9 ล้านบาท

ด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กร พบว่าผู้ประกอบการเรือแม่ได้รับผลกระทบจากภายนอกที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ ด้านการเมืองและกฎหมายของรัฐที่เรือแม่เข้าไปบรรทุกสินค้า ปังจ๊าย และแรงผลักดันภายในองค์กรที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานของธุรกิจมากที่สุดคือ พนักงานลูกเรือเปลี่ยนงานบ่อย และปังจ๊ายจากเจ้าของกิจการและผู้ถือหุ้น

ปัญหาและอุปสรรคของผู้ประกอบการเรือแม่ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ประสบปัญหาขาดแคลนบุคลากรที่มีประสิทธิภาพด้านพาณิชย์นาวี ราคาน้ำมันและอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินมีความผันผวน ธุรกิจมีเงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอ ขาดสภาพคล่องทางการเงิน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากธนาคารสูง ปัญหาทำเทียบเรือไม่เพียงพอ และการกระทำผิดกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ได้ขอค้นพบว่า ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีการวางแผนล่วงหน้าด้านการจัดการทั่วไป มีการวางแผนระยะปานกลาง(1-3 ปี) มีการวางแผนกลยุทธ์แบบตามสถานการณ์ ผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์อาชีพเรือแม่ 6-10 ปี ส่วนใหญ่ประสบปัญหามูลค่าขาดความชำนาญ น้ำมันมีราคาสูง และความเสถียรของราคาน้ำมันที่ผันผวน ผู้ประกอบการที่มีระยะในการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ 1-15 วัน ใช้แหล่งเงินระยะสั้นจากการกู้ยืมส่วนบุคคล มีการระดมเก็บเงินทุนระยะยาวต่ำกว่า 8 % ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกได้รับผลกระทบจากลูกค้าและเจ้าหน้าที่รัฐ

นอกจากนั้นยังได้พบว่าผู้ประกอบการที่จดทะเบียนบริษัทจำกัดที่มีหุ้นส่วนหลายคน ไม่ได้กำหนดนโยบายปันผล ผู้ประกอบการที่มีเรือแม่ 2 ลำ ส่วนใหญ่ประสบปัญหาไม่มีการวางแผนต้นทุนค่าน้ำมันราคาสูงและมีความผันผวน และผู้ประกอบการที่มีโครงสร้างเงินลงทุนจากหุ้นสามัญและหนี้สินระยะยาว ประสบปัญหาเงินทุนหมุนเวียนไม่พอ